

Loeng 0 ehk lühike sissejuhatus...

... IT Kolledži traditsiooniliselt kõige pikema nimega kursusesse (~~statsionaarõppevariandis~~)

koroona??

Kaido Kikkas
2020/2021

Kaido Kikkas 2020. Käesoleva dokumendi paljundamine, edasiandmine ja/või muutmine on sätestatud ühega järgnevatest litsentsidest kasutaja valikul:

*** GNU Vaba Dokumentatsiooni Litsentsi versioon 1.2 või uuem**

*** Creative Commonsi Autorile viitamine + Jagamine samadel tingimustel 3.0 Eesti litsents (CC BY-SA) või uuem**

Asja põhiidee

- Tutvustada (tulevasele) IT-inimesele infotehnoloogia ja võrguasjanduse mitte-nii-tehnilisi külgi
- Teadvustada tehnoloogia sotsiaalsed mõju
- Harjutada natuke kirjutamist ja allikakriitikat
- Panna arvutirahvas end sundkorras väljendama. Itimees (-naine veidi vähem) on liiga sageli nagu koer – saab aru, vaatab targa näoga otsa, aga ei räägi...
- *Bottom line: see ei ole põhiaine. Samas võib siit saada hulga teadmisi, mis võiksid profil tagataskus olemas olla*

Teemadering

- Tehnika kujunemislugu mitmes vaates
- Infoühiskond ja ühismeedia
- Juura (need valdkonnad, mida IT-inimene rohkem vajab)
- Turvalisus ja privaatsus
- Tehnokultuur (professionaalsus, eetika, vaba tarkvara...)
- Mõned asjad veel – ühine nimetaja võiks olla „IT ja inimene/ühiskond”

Mida vaja läheb

- Tarvis on:
 - Vähemalt ühte (lubatud kaks) ettekandekomplekti, mis koosneb
 - Kirjatööst (5-10 lk) – teema võib kursuse laias valdkonnast valida ise, kuid see tuleks enne tööle asumist õppejõuga kooskõlastada
 - Esitlusest (ca 10 slaidi)
 - Suulisest ettekandest praktikumitunnis (ca 15-20 min)
 - Retsensiooni e. arvustust ühe kaasõpilase tööle
 - Eksami sooritamist – piisava punktisumma kogumine semestri töödega muudab eksami vaid vormitäiteks!
- Lisaks soovi korral
 - Ainekohase ajaveebi e. blogi esitamine (~10 asjakohast kannet)
 - Raamatuarvustus(t)e esitamine

• • •

- Punktiskaala (ainesisesed punktid):
 - 50 ja alla – 0
 - 51-60 – 1
 - 61-70 – 2
 - 71-80 – 3
 - 81-90 – 4
 - 91 ja üle – 5
- Kodutööd: 1. töö kuni 25+10+15, 2. töö kuni 20+5+10
- Retsensioon kuni 10
- Ajaveeb kuni 10
- Raamatuarvustused: kuni 5+5
- Eksam kuni 40 (=> vaid eksamil näo näitamine ei toimi!)
- Erandjuhul võib õppejõud anda boonuspunkte (tüüpiliselt 1-3 korraga, praktikumis hea diskussiooni arendamise vms eest)

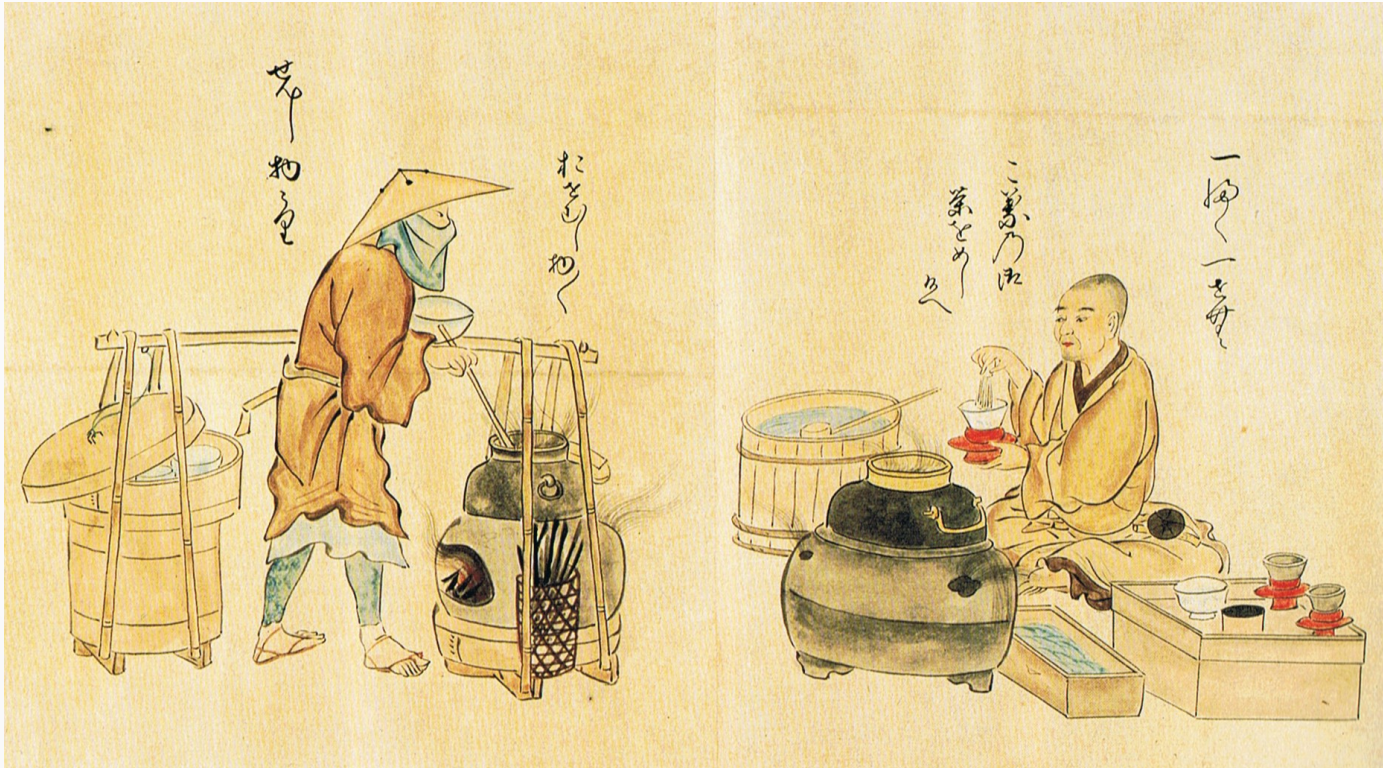
Mõned lisatingimused

- Esimese/ainsa ettekande aeg tuleb õppejõuga kokku leppida 3. nädala alguseks (14.09) – isiklikult või e-posti teel. Teise ettekande võib leppida kokku ka hiljem
- Teise ettekande tegemiseks peab olema esimene täies mahus tehtud (kirjatöö+esitlus+ettekanne)
- Kirjatöö peab reeglina olema esitatud koos ettekandega. Hilinemine läheb trahvi alla – miinus 10%/30%/50%/100%
- Lisaks on olemas võimalus kirjutada enda kirjatöö kolledži wikisse (<https://wiki.itcollege.ee>)

• • •

- Seminarides on nägudekontroll – igaüks vaatab ise, millal (alguses, lõpus, keskel) ta õppejõu juurest läbi tuleb, end identifitseerib (kaelakaart vmm) ja “linnukese” kirja saab
- Eksamile pääsemiseks on vaja osaleda 5 seminaris 8-st - anname aru, et paljud käivad tööl jne, aga teatud osalusmiinimum peaks jääma
- Iga täiendav puudumine alates neljandast vähendab tudengi punktisummat 10 võrra (4. -10, 5. -20 jne)
- NB! Esimesed kaks nädalat (kuni 14.09) nägusid ei kontrollita (osalemine läheb automaatselt kirja)

„Äää! Miks nägudekontroll?“

https://en.wikipedia.org/wiki/Japanese_tea_ceremony#/media/File:Kan%C5%8D_Osanobu_71_utaiawase.jpg

Kirjatöö

- Referaadi ja essee segu – s.t. peaks sisaldama nii viidatud allikatest võetud materjali kui autori seisukohti – nagu tulevane lõputöö (see ongi esimene harjutus selles suunas)
- Maht ca 5-10 lk sisu + tiitelleht jms
- Korrektnen vormistus ja õigekeelsus
- Viitamine! Kes varem pole kursis, peab uurima hakkama (väike õpetus ja mõned lingid on kursuse kodulehel)
- Väga suur soovitus: valige teemaks midagi, mis teid ennast tõsiselt huvitab!
- Õppejõud võib anda teema valikul mõtteid/ideid, kuid ei tunne (esialgu) teie tausta ja huvisid – kes küsib teemasoovitust, andku vähemalt umbkaudne valdkond ette

Ettekanne

- Paljude jaoks esmakordne esinemine rahva ees – aga kõigile kindlasti mitte viimane (lõputöö kaitsmine käib suhteliselt samamoodi). Niisiis on see harjutamise koht
- Ettekanne ca 15-20 min (sõltuvalt konkreetse tunni esinejate arvust) + küsimuste aeg
- Tasub eelnevalt läbi harjutada (hea meetod on paarikaupa, paariline vaatab ka slaidid üle)
- Hoiatus: suure ekraani slaidide kirja- ja muud vead on palju häirivamad kirjatöös esinevatest (istuvad n.ö. näos kinni)!
 - Näide elust: „Peer loob faili ja hakkab seda seedima“ (viktoriiniküsimus publikule: millest kodanik rääkis?)

Retsensioon

- Ca 1-1k hinnang kellegi kaaskannataja pingutuste kohta (vähemalt kirjatöö, soovitav ka ettekanne)
- Hinnata tuleks nii sisu kui vormi (keelekasutus, terminid, esinemine jne)
- Teretulnud on omapoolsed küsimused autorile (retsensiooni saatmist ka töö autorile otseselt ei nõuta, aga seda on täiesti lubatud teha)
- NB! retsenseeritava töö valib ja küsib autorilt igaüks ise (mängureeglid ei luba õppejõul esitatud töid edasi saata)

Ajaveeb e. blogi

- Blogimine (nagu üldse kirjutamine) on üldiselt asjalik tegevus ning arendab nii mõtlemis- kui väljendusoskust
- Mõnelgi juhul väga sobiv variant mõnd pikemat protsessi dokumenteerida (ka lõputöid annab blogivormis arendada)
- Kohati väga hea aruteluforum
- Vahel distsiplineerib kirjutajat (ei taha “OMG WTF!”-komme)
- Siin aines võib esitada nii eraldi ajaveebi kui ka asjakohase valiku juba olemasolevasse ajaveebi postitatud kirjutisi
- Ei pea tingimata olema 10 postitust, saab ka vähemaga (muidugi saab ka proportsionaalselt vähem punkte)

Raamatud

- Idee: panna rahvas lugema mõningaid raamatuid, millest võiks kunagi hiljem kasu olla
- Arvustuse pikkus ca 1 lk
- Sisu: mis raamat, sisu lühikokkuvõte, endapoolne hinnang, vastuväited autorile jne. Ka karm kriitika on OK
- Võimalik kirjutada 0 kuni 2 arvustust
- Näide: <https://qiilaq.blogspot.com/2010/07/oksanen-sofi-puhastus-i-osa.html>
- Põhimõtteliselt on võimalik (ehkki punktides vähem tulemuslik) ka raamatuarvustuse esitamine ettekandena

Mida lugeda

- Ranget nimekirja pole, kuid hea oleks kursuse teemadega kokkupuute olemasolu... Näited:
 - Pekka Himanen, „Häkkerieetika“ / „Hacker Ethic“
 - Yochai Benkler, „The Wealth of Networks“
 - Yasha Levine, „Surveillance Valley“
 - Steven Levy, „Hackers“
 - Cory Doctorow, „Little Brother“
 - William Gibson, „Neuromancer“
- Võib küsida veel ideid, mõne raamatu saab õppejõu käest ka laenuks küsida (raamaturiiul asub ICO-524s)

Paar näpuvibutust

- Eelmiste aastate hoiatav kogemus: algul ei saa vedama, pärast ei saa pidama (Eesti asi...). Ehk algul ei taha keegi rääkida ja pärast tahavad kõik
- Ühte praktikumi mahub 4-5 ettekannet, praktikume on igal rühmal 8 (sisuliselt aga 7, esimesse nagunii ei jõua). $7 \times 5 = 35$. Seega tasub teha (vähemalt esimene) ettekanne võimalikult varsti – pange end varakult kirja
- Ise tehtud, hästi tehtud. Tuvastatud plagiaat = disklahv (ehk nägemiseni järeleksamil, võib aga ka hullemini minna - koolid on plagiaadi suhtes üsna kurjaks aetud)!

. . .

- Annaabi.com jms ei ole hea idee – nagu nii tuleb töö seminaris endal ette kanda ja see eeldab materjali valdamist. Pole eriti vahelejäämise riski väärt (ja lõppude lõpuks, kelle jaoks õpitakse...?)
- NB! Mõnel aastal jäeti semestri teisel poolel massiliselt ettekandeid tegemata – aeg läks raisku ja seminaride kvaliteet kannatas. Seetõttu on üldreegel: kes enda registreeritud ettekande mõjuva põhjusega tegemata jätab, see sel semestril uut võimalust ei saa. Kui midagi tõsist ette tuleb, saab alati rääkida – aga soovitatavalt ENNE tähtaega

Veel mõned asjad

- Nagu öeldud, esitatakse kirjatööd üldiselt koos ettekandega. Muude tööde (retsensioonid, ajaveeb) esitamise viimane tähtaeg on 18. detsembri keskpäev (kell 12.00)
- Tulemuste jooksvaks edastamiseks kasutame ÕISI asemel parooliga koondtabelit veebis (aadressi ja parooli saab 3. nädala loengus, vt järgmist punkti)
- Osalejate nimekiri sulgub alles 3. nädalaks => siis algab nii tulemuste avaldamine kui osaluse kontroll seminarides
- Seminarid toimuvad sel semestril kõik IT kolledži arvutiklassis ICO-410 (lubatud on ka isiklikud seadmed!)

Eksam

- Kaks varianti (igaüks valib ise ühe neist):
 - suuline: 10 konkreetset küsimust (arvutist juhuvalikuga) loengutekstidest. Materjal EI OLE lubatud
 - kirjalik: u. 2-lk essee kirjutamine u. 1,5-2 tunni jooksul. Teema valib eksami sooritaja 3 juhuvalikuga võetud teema seast. Materjal ON lubatud
- Eksami punktid lisanduvad olemasolevale – seis ei saa halvemaks minna
- SEKUNDAARNE JÄRELDUS: selles õppeaines põrumiseks peab ikka väga laisk/loll olema. :-P

Aga koroonaga...?

- ... ehk mis saab, kui ##### ventilaatorisse lendab ja kokkusaamised keelatakse ära?
 - Loengud jäävad toimuma, piirangute korral läheb rõhk salvestustele
 - Seminarid toimuvad samuti plaanijärgselt, aga kolivad Jitsi Meet'i (NB! Nägudekontroll jääb ka esialgu paika)
 - Eksam toimub vajaduse korral distantsilt ja ainult kirjalikus vormis
- Tasub jälgida kursuse kodulehte!

Märkus vabaõppe kohta

- Üldiselt ei ole õppejõul midagi väliskülaliste vastu ja enamasti võetakse soovijad vastu
- Samas on rahvaarv suur ning seminarides on esinemisaegu napilt – seetõttu vabaõppureid sel semestril üldjuhul juurde ei võtaks (üksikud erandid on räägitavad)
- Vabaõppurid on aga teretulnud kevadsemestril kaugõppuritele toimuvale sama aine e-kursusele

Oluline punkt

- Selle aine spetsiifika on selline, et lisaks faktiteadmistele on siin ka palju sellist, mille kohta võib arvata nii- ja teistpidi
- Õppejõu avaldatud arvamuste ja hinnangutega EI PEA pimesi nõustuma ega eksamil neid järgi laulma (tüüpnäide: vaba tarkvara *contra* Microsoft/Apple/Oracle/Google)
- Oluline on aga asjadest enda arusaama kujundamine ja oskus seda põhjendada (eriti esseevormis eksami korral). Seda läheb tulevikus vaja – lambana käitujat kipuvad ülemused tööil pügama hakkama
- Sama käib ka „tõejärgse ajastu” infoallikate kohta (nii veebis kui paberil) – tasub õppida terasid sõkaldest eraldama

Õppeaine üks motodest

Kärna Äрни: „Sina mötle uma peega kah!”

(tõmmis videost <https://www.youtube.com/watch?v=Do8GWebGoKU>)

- Aine koduleht:
<https://akadeemia.kakupesa.net/ITSPEA> (aine korraldus ja teated + materjal (ODP ja PDF slaidid + tekstivariant))
- NB! Kogu dokumentatsioon levib kahe vaba sisulitsentsi, GNU FDL ja CC BY-SA alusel – ehk kogu õppematerjali paljundamine/kopeerimine on lubatud (täpsematest tingimustest tuleb ühes loengus eraldi juttu)
- e-post: kakk@kakupesa.net (aga ka kaido@itcollege.ee, kaido.kikkas@ttu.ee)
- GSM: 50 64 464, füüsiline asukoht: ICO-524 (helistada ette või anda V korruse trepikoja ukse taga kella)

</sissejuhatus>

**jätkame esimese
pärisloenguga**